BSTK Basotik Fundazioa
Basozaintza aurreratua

Memoria 2026-2027

Septiembre de 2026

1. Sarrera

BSTK Basotik Fundazioak aurrera egiten jarraitu du 2026an, Gipuzkoako baso-ingurunearen erronka nagusietako bati erantzutera bideratutako eredu bat garatzen eta finkatzen: mendi pribatuen kudeaketaren jarraitutasuna bermatzea, horien jabeek, adina, eskuragarritasuna, ezagutza teknikoa edo belaunaldien arteko erreleboa dela-eta, gero eta zailtasun handiagoak baitituzte zeregin hori zuzenean beren gain hartzeko.

Sortu zenetik, Fundazioak familia horiei kudeaketa profesionalerako eta epe luzerako alternatiba bat eskaini nahi izan die, mendian biltzen diren ekoizpen-, ingurumen- eta gizarte-helburuak integratzeko gai izango dena. Abiapuntua sinplea da, baina aplikazioan zorrotza: familia jabe baten denbora, ezagutza edo kudeaketa-gaitasun faltak ez dakar nahitaez bere baso-ondarea bertan behera uztea.

Lehenengo ariketetan eredua eraiki zen, gizarteari eta jabeei aurkeztu zitzaien eta gero eta azalera handiagoa sartu zen. 2025-2026 Memoriak hazkunde oso esanguratsua islatzen zuen: 130 kudeaketa-kontratu inguru eta 1.000 hektarea baino gehiago. 2026an, prozesu horrek aurrera egin du, eta Basotik enpresak eskala berri bat lortu du.

2026ko irailean, 900 familiak baino gehiagok agertu zuten Fundazioaren proposamenarekiko interesa, eta Basotik elkarteak 230 kudeaketa-kontratu inguru zituen sinatuta. Aurreko memoriarekiko bilakaera bereziki esanguratsua da: orduan 130 kontratu inguru jasotzen ziren, 2024ko itxieran baino 80 gehiago; urtebete geroago, kopurua beste 100 kontratu inguru handitu da. Kudeaketapeko azalera, guztira, 1.800 hektarea ingurukoa da gaur egun.

Zifra horiek garrantzitsuak dira, adierazten duten hazkundeagatik ez ezik, Basotik jardueraren beraren izaera aldatzen hasten direlako ere. Aurreko ekitaldietan formalizatutako kontratuen zorroa heldu ahala, grabitate-zentroa pixkanaka-pixkanaka lekualdatzen da, finka berriak hartu, diagnostikatu eta txertatzetik dagoeneko txertatuta dauden mendien kudeaketa eraginkorrera.

2026an 117 kontratutan egin dira jarduketak. 144 hektarea birpopulatu dira, 252 hektarea soildu edo garbitu dira eta 44 hektarea inausi dira. Horrez gain, baso-aprobetxamendu berriak prestatu dira, eta dagozkien salmenta- edo lizitazio-prozesuak amaitu ondoren egin beharko dira. Aurreko memorian ezarritako helburua, hau da, 2026an 100 hektarea baino gehiago birpopulatzea, oso gainditua geratu da.

Kudeatutako azaleraren hazkundeak, gainera, aukera berriak sortzen ditu. Egitura beraren pean kudeatutako 1.800 hektarea inguruko sare bat ez da soilik baso-kontratuen zorro bat. Halaber, dibulgazio-, partaidetza-, osasun-, hezkuntza-, ikerketa-, esperimentazio- eta ezagutza-transferentziako proiektuak garatzeko lurralde-azpiegitura erabilgarria bihur daiteke.

Bigarren dimentsio hori pixkanaka artikulatzen da BasoHuben bitartez. Hasiera batean, aliantzak errazteko eta topaketarako, ikaskuntzarako eta baterako sorkuntzarako guneak sortzeko nodo gisa sortu zen BasoHub, eta dimentsio zehatzagoa hartu du. 2026an, Basotik elkarteak zuzenean sustatutako programak eta gizarte-, kirol-, hezkuntza-, enpresa-, teknologia- eta ikerketa-erakundeekin garatutako proiektuak bizi dira esparru horretan.

Basotik programak ekitaldian zehar izan duen bilakaera, beraz, bi mugimendu osagarrietatik abiatuta uler daiteke. Alde batetik, Fundazioak basoak kudeatzeko tresna gisa duen funtzio nagusia sendotu du, azalera handituz eta, batez ere, tokian bertan egiten diren jarduketak areagotuz. Bestetik, kudeatutako azalera gero eta handiagoa denez, mendi horiek beste batzuekin konekta daitezke.

Familia jabeekiko harremana da Basotik ereduaren abiapuntua. Haien konfiantzarik gabe, ezinezkoa da azalera gehitzea, jarduerak planifikatzea eta etengabeko kudeaketa bermatzea. Hori dela eta, Fundazioaren hazkundea ez da hektareei dagokienez bakarrik aztertu behar, baita jabeek lehen harremanetik kontratua formalizatu arte eta, ondoren, kudeaketa gauzatzen den bitartean egiten duten ibilbideari dagokionez ere.

1.1 Oinarri sozial gero eta handiagoa

Fundazioaren jarduera hasi zenetik, 900 familiak baino gehiagok erakutsi dute Basotik eredua ezagutzeko interesa. Zifra horri esker, azkenean formalizatutako kontratuetatik haratago doan fenomeno bat dimentsionatu daiteke: jabeen oinarri zabal bat dago, bere kabuz baso-kudeaketaren jarraipena ziurtatzeko zailtasunak identifikatzen dituena eta informazioa, aholkularitza edo alternatibak bilatzen dituena.

Interes hori azaltzen duten arrazoiak askotarikoak dira. Baso-jabetzaren zati bat zahartzeak, finken herentziazko transmisioak, bizilekuaren eta mendiaren arteko distantziak, denborarik ez izateak eta baso-kudeaketaren konplexutasun tekniko eta administratibo gero eta handiagoak zaildu egiten dute familia askok beren jabetzak aktiboki kudeatzea.

Basotik programaren helburua ez da jabearen borondatea ordezkatzea, baizik eta kudeatutako mendia mantentzeko borondate hori plangintza eta gauzatze profesional bihurtzeko gai den egitura bat eskaintzea. Horregatik, laguntza, informazioa eta konfiantza sortzea basogintzako esku-hartzea bera bezain elementu garrantzitsuak dira.

Adierazlea	2026ko egoera
Interesa adierazi duten familiak	900 baino gehiago
Sinatutako kudeaketa-kontratuak	230 inguru
Aurreko memoriarekiko hazkunea	+100 kontratu gutxi gora-behera
Erantzunaren zain dauden familiak	120 inguru
Guztira kudeatutako azalera	1.800 ha inguru

Jabeekiko harremanaren eta kudeatutako azalera-hazkundearen adierazle nagusiak

1.2 Kudeaketa-kontratuarekiko interes-adierazpena

Basotik mendira sartzea ez da berehalakoa. Lehenengo interes-adierazpenaren eta kontratua sinatzearen artean, jabetza ezagutzeko, diagnostiko teknikoa egiteko, proposamen bat egiteko eta familia jabeak baloratzeko prozesu bat dago.

Basotik enpresak 230 kudeaketa-kontratu inguru sinatu ditu gaur egun, aurreko memorian jasotakoak baino 100 bat gehiago. Horiekin batera, 120 familia inguru jasotako proposamena baloratzen ari dira gaur egun, eta oraindik Fundazioari erantzun bat emateko zain daude.

Erabakiak hartzeko denbora txertatze-prozesuaren parte da. Basotik elkarteak familiek proposamena patxadaz aztertzeko behar duten tartea izan dezaten saiatzen da. Askotan, anai-arrebekin, seme-alabekin edo beste senide batzuekin partekatu behar dute, jabetzarekin zerikusia duten gaiak argitu behar dituzte edo herentzia bidez jasotako ondareari buruzko erabaki bat adostu behar dute. Gainera, prozesu horretan sortzen diren aldaketa edo argibideek, aldi berean, Fundazioko taldeak aztertzeko eta prestatzeko denbora behar dute. Hori dela eta, erantzunaren zain dauden 120 familia inguru ez dira soilik ixteko dagoen zorro gisa interpretatu behar, baizik eta lagun egitea, informazioa ematea eta jabetza bakoitzaren denborak errespetatzea eskatzen duen prozesu baten fase normal gisa.

Prozesu progresibo hori proiektuaren izaeraren parte da. Basotik elkarteak proposatzen duen baso-kudeaketak epe luzerako bokazioa du, eta askotan belaunaldiz belaunaldi igaro den familia-ondareari eragiten dio. Kudeaketa eskuordetzeko erabakiak informazioa eta konfiantza eskatzen ditu. Horregatik, jabearekiko harremanaren kalitatea ezinbesteko baldintza da Fundazioaren hazkunde iraunkorrerako.

1.3 1.800 hektarea inguru kudeaketapean: eskala-aldaketa

Basotik enpresak kudeatutako azalera, guztira, 1.800 hektarea ingurukoa da gaur egun. Aurreko ekitaldiarekiko hazkundea oso adierazgarria da oraindik, eta fundazioak lortutako eskala-aldaketa berresten du.

Bilakaera bereziki esanguratsua da aurreko memorian islatutako egoerarekin alderatuz gero, orduan Basotik 1.000 hektareatik gorakoa baitzen. Epe nahiko laburrean, Fundazioa mendien hasierako zorro bat eraikitzetik azalera zabal eta askotarikoa kudeatzera igaro da, eta gero eta jabetza gehiagotan aldi berean jarduerak egiten hasi da.

Azalera handitzea ez da berez helburu bat. Helburua lurralde-oinarri bat izatea da, kudeaketa planifikatu bat garatzeko, mendien jarraitutasuna ziurtatzeko eta familia jabe askok modu isolatuan nekez ekin liezaieketen jarduketak mobilizatzeko.

Eskalak, gainera, koordinatzeko gaitasuna ematen du. Jabe askoren mendiak kudeaketa-egitura berean biltzeak lanak kontratatzea eta horien jarraipena egitea errazten du, baita inbertsioen plangintza egitea, enpresekin eta administrazioekin hitz egitea eta, pixkanaka, baso-ezaugarri jakin batzuk dituzten lursailak behar dituzten proiektuak garatzea ere.

1.4 Basogintzaren diagnostikoa eta plangintza

Diagnostiko teknikoa ereduaren funtsezko pieza da. Mendi bakoitzaren egoera ezagutzea, bere beharrak identifikatzea, alternatibak baloratzea eta jabetzaren ezaugarrietara egokitutako proposamena formulatzea ahalbidetzen du. Basotik programaren hasieratik 4.340 hektarea inguru diagnostikatu dira.

2026an 105 proposamen berri aurkeztu dira, espediente berriei dagozkienak. Aldi horretan egindako proposamenen bolumena basogintzako diagnostikoak egiteko laguntza teknikoko kontratuen arteko trantsizioak baldintzatu du.

Aurreko esleipenaren azken entrega 2025eko ekainean egin zen. Ordurako kontratazio berri bat prest bazegoen ere, haren onarpena irailera arte atzeratu zen eta prozedura errekurritu egin zen. Asistentzia berria bi zatitan banatu zen, bakoitza bi lotetan banatuta. Lehenengoaren lanak 2026ko maiatzean hasi ziren, eta lehen entrega uztailean egin zen; bigarren zatiaren lehen entrega abuzturako aurreikusita zegoen.

Ondorioz, urtebete baino gehiagoz Fundazioak ezin izan zuen eduki aurreikusitako diagnostiko berrien fluxu arrunta. Egoera horrek aldi baterako baldintzatu zuen kudeaketa-proposamen berriak prestatzeko erritmoa, eta partzialki azaltzen du aldi horretan kontratu berriak sartzea lehendik zegoen eskariak baimenduko zukeena baino txikiagoa izan dela.

Hala ere, elementu hori hazkunde-ibilbide zabalago baten barruko denbora-intzidentzia gisa ulertu behar da. 2026an diagnostiko-lanak berraktibatzeak aukera ematen du finka berriak aztertzeko gaitasuna pixkanaka berreskuratzeko eta oraindik ere esanguratsua den zorro potentziala elikatzeko.

Gainera, hasieratik diagnostikatutako 4.340 hektareek erakusten dute Basotik zentroak aztertutako azalera askoz ere handiagoa dela kudeaketan txertatutakoa baino. Desberdintasun hori lurralde-ezagutzaren eta etorkizunean sar daitezkeen ezagupenen erreserba bat da, nahiz eta azken erabakia familia jabe bakoitzaren esku egon beti.

1.5 Mendiak txertatzetik kudeaketa gauzatzera

2026an ikusitako aldaketa nagusietako bat mendietako jarduera materialaren gorakada da. Proiektuaren lehen faseetan, ahaleginaren zati handi bat eredua azaltzera, jabetzak diagnostikatzera, proposamenak prestatzera eta kontratuak formalizatzera bideratu zen nekez. Kartera hori heldu ahala, planak lan zehatzetan gorpuzten hasi dira.

2026an zehar, kudeaketa-bulegoko 117 kontratutan garatu dira jarduketak. Adierazle hori bereziki garrantzitsua da; izan ere, Basotik egitasmoaren parte zenbat mendi diren neurtzeaz gain, ekitaldian zehar horietako zenbatetan mugiarazi den esku-hartzeren bat egiaztatzeko aukera ematen baitu.

Basoberritzea izan da ildorik nabarmenetako bat. 2025ean 25 hektarea inguru basoberritu ziren, eta aurreko memoriak 2026an 100 hektarea gainditzea ezartzen zuen helburu gisa. Lortutako emaitza 144 hektarea basoberritu izana da, finkatutako xedea argi eta garbi gainditzuz.

Basoberritzeetan hainbat espezie erabili dira lurzati bakoitzaren ezaugarrien eta helburuen arabera; besteak beste, sekuoia, bertako haritza, alertze gorria, itsas pinua eta pizea. Espezieen aniztasunak erabakiak mendi bakoitzari egokitzeko beharra islatzen du, baso-errealitate ezberdinetara soluzio bakar bat eramatea saihestuz.

Basoberritzeekin batera, sastraka kentzeko eta garbitzeko lanak egin dira 252 hektareatan, eta inausketak 44 hektareatan. Landaketa berri bat baino gutxiago ikusten diren esku-hartzeak dira, baina funtsezkoak masa-basoen garapenari laguntzeko, lehiakortasuna murrizteko, sarbidea errazteko eta zuhaiztien etorkizuneko bilakaera bideratzeko.

Baso jarduera	2026
Ekintzak egin diren kontratuak	117
Landaketak	144 ha
Sastraka kentzeak eta garbitzeak	252 ha
Inausketak	44 ha

2026an zehar egindako lan nagusiak. Oraindik gauzatu ez diren aprobetxamenduak ez dira taula honetan sartzen

Baso-aprobetxamenduen arloan, gainera, prestaturiko jarduketak egon badude, baina oraindik ezin dira gauzatutzat zenbatu. 16 hektareari dagozkion salmentak bideratu dira, nahiz eta horien mozketa oraindik gauzatu gabe egon; bestalde, lizitazio-prozesu bi prestatzen ari dira, eta horiek, batera, beste 116 hektareari eragiten diote. Azalera hori lan exekutatu gisa aprobetxamenduak ziurtasunez gertatzen direnean baino ez da sartuko.

Egindako lanen eta prestaturiko jarduketen arteko bereizketa hau garrantzitsua da ekitaldiaren irudi fidela eskaintzeko. Era berean, lurzoruaren gaineko jardueraren gorakadak aurrera jarraituko duela aurreikustea ahalbidetzen du, dauden kontratuen exekuzioak aurrera egin ahala.

Oro har, 2026ko datuek proiektuaren bilakaera kualitatiboa islatzen dute: Basotik egitasmoak, azalera bereganatzeaz gain, mendi kopuru handi bat modu eraginkor eta aldiberekoan kudeatzen hasten baita. Hurrengo ekitaldietako erronka exekuzio-gaitasun hori sendotzea izango da, kontratu-karterak gora egiten jarraitzen duen heinean.

1.6 Eraikitzen ari den jabe komunitatebat

Jabeekiko harremana ez da kontratua sinatzearekin amaitzen. Baso-kudeaketaren iraupenak eta izaerak beharrezko egiten dute informazio-bideei eustea, topaguneak sortzea eta familiek beren mendien zein proiektuaren beraren bilakaera ulertzea ahalbidetzea.

2025ean Basotik-eko jabeen lehen batzarra egin zen Kursaalean, eta 170 pertsona inguru bertaratu ziren. Esperientzia horri esker, Gipuzkoako hainbat tokitako jabeek osatutako komunitatea lehen aldiz biltzeko, Fundazioaren bilakaera partekatzeko eta kezkak zein proposamenak jasotzeko aukera egon zen.

Basotik Batzarraren bigarren edizioa, hasiera batean, 2026ko ekainaren amaierarako aurreikusita zegoen. Hala ere, data horietan izandako muturreko tenperaturen ondorioz, deialdia atzeratzea erabaki zen. Erabaki horretan, bereziki hartu zen kontuan bertaratuen zati baten profila; izan ere, jabe asko adineko pertsonak dira, eta Gipuzkoako hainbat udalerri eta landatara-ingurunetatik mugitu behar izaten dute.

Atzerapena ondo jaso zuten jabeek, eta deialdi berria 2026ko urriaren 27rako finkatu da. Bigarren batzar honi esker, proiektuaren bilakaera aurkeztu, ekitaldiko emaitza nagusiak partekatu eta Fundazioaren eta familia jabeen arteko zuzeneko harreman-gunea mantendu ahal izango da.

Kontratu jakin batzuk eskutitz publiko bihurtzea (eskrituratzea), aurreko aldian balizko lan-ildo gisa aurreikusitakoa, 2027an jorratuko da. 2026an zehar gai hori lehentasun ez bihurtzea erabaki da, ahaleginak kudeaketan, jarduketen exekuzioan eta jabeen kartera gorakorraren arretan zentratzeko.

1.7 Basojabeei entzutea: asebetetze-inkesta

Basotik-en hazkunde kuantitatiboarekin batera, beren ondarearen kudeaketa Fundazioaren esku utzi dutenek zerbitzua nola baloratzen duten jakiteko mekanismoak ezarri behar dira. Helburu horrekin, inkesta bat egin zen Basotik-ekin kudeaketa-kontratu bat formalizatua zuten jabeen artean.

Landa-lana 2025eko urriaren bigarren erdialdean garatu zen, encounters eta jabeen edo jabetzen ordezkarien 102 erantzun jaso ziren. Inkesta Logikaline enpresak egin zuen —jabeentzako arreta-zerbitzua ematen duen erakundeak, hain zuzen—, eta esperientzia orokorra, Basotik-en sartzeko arrazoiak, kudeaketari buruzko itxaropenak eta jarraitutako prozesuaren balorazioa jorratu zituen.

Emaitzek asebetetze-maila oso altua erakusten dute. Inkestatutako pertsonen % 99 pozik agertu zen Basotik-ekin sinatu izenaren erabakiarekin, eta ehuneko bera adierazi zuen Fundazioa beste jabe batzuei gomendatuko liekeela.

Adierazle orokor horiez haratago, inkestak aukera ematen du Basotik-era hurbiltzen diren familien testuingurua hobeto ulertzeko. Ordekatutako jabetzen % 57,4 pribatuak ziren, eta inkestatutako pertsonen % 85ek ondordetzan jaso zuen jabetza. Azken datu horrek belaunaldi-eskualdatzeak baso-jabetzaren konfigurazioan duen garrantzia berresten du, eta laguntzen du azaltzen zergatik aurkitzen diren familia asko zuzenean administratzea aurreikusita ez zuten ondare bat kudeatzen.

Basotik-era jotzeko arrazoi nagusien artean adina agertzen da (% 32,8); denbora-falta (% 27,4); eta mendia behar bezala kudeatzeko ezagutza-falta (% 20,1). Emaitzek kudeaketaren jarraitutasun-arazo bat marrazten dute, non faktore pertsonalek, belaunaldikoek eta teknikoek bat egiten duten.

Jabeek adierazitako itxaropenek, aldi berean, erakusten dute kudeaketa delegatzeko erabakiak ez diola arazo praktiko bat konpontzeko beharrari soilik erantzuten. % 43k kudeaketa profesionala izatea identifikatzen du itxaropen nagusi gisa; % 37,4k, berriz, mendiaren balio ekologikoa hobetzea nabarmentzen du. Beste % 12,2k informazioa eta laguntza azpimarratzen ditu bereziki.

Erantzun horien konbinazioa bat dator Basotik-en planteamenduarekin: familiek konponbide profesional bat bilatzen dute kudeaketaren jarraitutasuna bermatzeko, baina ingurumen-dimentsioa eta erreferentziako erakunde bat izateko aukera ere baloratzen dute, kasu askotan konplexuak diren erabakietan lagun diezaiekeen entitate bat.

Txertatze-prozesuaren balorazioa ere positiboa da. % 73,3k oso sinpletzat jo zuen sinatze-prozesua; % 42,6k egokitzat jo zuen itxarote-denbora; % 46,5ek prozesuaren iraupena argi eta garbi egokia zela uste zuen, eta % 53k oso egokitzat jo zuen jasotako proposamena.

Emaitza horiek ez dute hobetzen jarraitzeko beharra ezabatzen. Karteraren hazkundeak exijentzia handiagoa ekarriko du arreta hurbila mantentzeko, une egokietan informazioa eskaintzeko eta, ahal den guztian, denborak murrizteko. Hain zuzen ere horregatik, lehen neurketa bat izateak etorkizuneko bilakaera behatzeko erreferentzia bat ezartzea ahalbidetzen du.

Oro har, inkestak hiru ondorio indartzen ditu. Lehenik eta behin, luze jota konfiantza-maila handia dago kontratua formalizatu duten familien artean. Bigarrenik, Basotik erantzuna ematen ari zaio kudeaketaren jarraitutasun-erronka bati, neurri handi batean ondordetzari, adinari, denboraren erabilgarritasunari eta ezagutza teknikoen faltari lotuta dagoena. Eta hirugarrenik, jabeek espero dute soluzio horrek profesionaltasuna

eta ingurumen-zaintza konbinatzea; bi dimentsio horiek ereduaren garapena orientatzen jarraitu behar dute.

2. BasoHUB — Mendiei balioa ematea eta gizartearekiko lotura

Baso-kudeaketa da Basotik-en jardueraren ardatza, baina kudeatutako mendien potentziala ez da basogintza-jarduketekin amaitzen. Basoa ikaskuntzarako, osasunerako, partaidetzarako, ikerketarako, kulturarako, esperimentaziorako eta lurraldearekiko harremanerako gunea ere bada.

BasoHub bigarren dimentsio hori garatzeko sortu zen. Aurreko memoriak aliantzak eta topaketarako, ikaskuntzarako zein kookreaziorako guneak sortzera bideratutako nodo gisa definitzen zuen. 2026an zehar, kontzeptu hori programa propioen eta beste erakunde batzuekin batera garatutako proiektuen arteko konbinazio batean gorpuzten hasi da.

Bilakaera horri esker, gaur egun BasoHub modu zabalagoan adieraz daiteke: Basotik-ek kudeatzen duen baso-ondarea gizartearekin, ezagutzarekin eta lurraldeko erakundeekin lotzeko esparru gisa, hain zuzen ere; horrela, mendiak partaidetzarako, ongizaterako, erakustaldirako eta berrikuntzarako gune ere bihurtu ahal izango dira.

2.1 Jarduera sozialetatik konexio-plataforma batera

Lehen urteetan, mendien balio soziala nabarmentzea jarduera zehatzen bidez adierazi zen batez ere: eskola-tailerrak, landaketa parte-hartzaileak, baso-terapiak edo jardunaldi irekiak. Ekimen horiek garrantzitsuak izaten jarraitzen dute, baina 2026an zehar bilakaera bat ikusi da programa jarraituagoetara eta helburu espezifikoak dituzten aliantzetara.

Bilakaera hori garrantzitsua da, BasoHub jarduera-programa soil bat gisa ulertzea saihesten duelako. Bere funtzioa gaitasunak lotzea da. Basotik-ek lurraldearen ezagutza, jabeekiko harremana, kudeaketarako gaitasuna eta gero eta handiagoa den baso-azalera baterako sarbide koordinatua eskaintzen ditu. Erakunde kolaboratzaileek, kasu bakoitzaren arabera, ezagutza zientifikoa, hezkuntza-gaitasuna, esperientzia soziala, berrikuntza, komunitatea edo parte-hartzeko bideak jartzen dituzte.

Emaitza elkarren artean oso desberdinak diren proiektuen sare bat da, baina ideia berak lotzen dituena: baso-kudeaketa eta basoarekin harremana abiapuntu gisa erabiltzea lurraldearentzat balio gehigarria sortzeko.

2.2 Basotik-ek sustatutako programak eta jarduerak

Baso-terapiak eta baso-bainuak

Osasunari eta ongizateari lotutako programak finkatzen jarraitu dute. Baso-terapiek basoarekiko harremana esperientzia egituratu gisa planteatzen dute, kolektibo zehatzei egokitua eta laguntza profesionalarekin garatua.

2026an zehar, sei saio egin dira Donostiako Berio egoitzan, 12 partaideren parte-hartzearekin, eta beste sei saio Bergarako Mizpirualde egoitzan, hori ere 12 partaiderekin. Programa garatu den urte guztietan, 72 saio eta 101 partaide metatu dira guztira.

Ildo horri baso-bainuak gehitzen zaizkio. 2026ko maiatzean, zentroetako profesionalei zuzendutako prestakuntza bat garatu zen, 28 partaiderekin, eta ekainean, Adinekoekin Lagunkoiak diren Hiri eta Komunitateen III. Mundu Biltzarrari lotutako saio bat antolatu zen, 16 partaiderekin. Ildo honetako metatua hamar saiotara eta 140 partaidetara iristen da.

Zifrez haratago, esperientzia horiei esker, puntualak ziren jardueretatik jarraitutasun handiagoa duen lan-ildo baterantz aurrera egin ahal izan da, eta horrek, gainera, ateak irekitzen dizkie osasunean eta zahartzean espezializatutako erakundeekiko elkarlanari.

Baso tailerrak: hezkuntza eta basoaren ezagutza

Baso-hezkuntzak balioa ematearen zutabeetako bat izaten jarraitzen du. Baso-tailerrek basoaren funtzionamendura eta haren kudeaketari lotutako erronketara hurbiltzen dituzte ikasleak, Gipuzkoako baso-errealitatea esperientzia hurbil eta ulergarrietatik abiatuta ezagutaraztea bilatuz.

2026an zehar, bederatzi eskola-saio egin dira 158 ikasleren parte-hartzearekin: hiru saio Lazkaoko San Benitoko ikastetxean, lau Hondarribiko Talaian, bat Alegian eta bat Mendaron. Programa hasi zenetik, 36 saio eta 665 partaide metatu dira guztira.

Orain arte garatutako jardueren erdiak gutxi gorabehera Lehen Hezkuntzako bosgarren mailako ikasleei zuzendu zaizkie, crumbs eta beste erdiak hirugarren sektoreko kolektiboei. Konbinazio horri esker, edukiak publiko ezberdinetara egokitu ahal izan dira eta proiektuaren dibulgazio-gaitasuna zabaldu da.

- Landaketa partehartzaileak

Landaketa partehartzaileek herritarrak mendiaren kudeaketara hurbiltzeko tresnarik zuzenetako bat izaten jarraitzen dute. Haien balioa ez dago landatutako zuhaitz kopuruan soilik, baita lurrean bertan esku-hartzearen arrazoiak azaltzeko aukeran ere:

zer espezie hautatzen diren eta basoberritze bat baso-plangintza zabalago baten barruan nola integratzen den azaltzeko, hain zuzen.

2026ko otsailean, Desioen Basoaren edizio berri bat egin zen Aian, Real Sociedad Fundazioarekin batera, eta 300 lagunek parte hartu zuten. Martxoan, Basoen Nazioarteko Egunarekin bat eginez, beste jarduera bat garatu zen Mutrikun, 96 partaideren parte-hartzearekin. Ekintza horiek jarraitutasuna ematen diote 2025ean Legazpin, Orion eta Aretxabaletan egindako landaketei.

Metatutako esperientziak erakusten du, halaber, garrantzitsua dela jarduera horiek behar bezala dimentsionatzea eta aldez aurretik parte-hartzea ziurtatzea. Hasieran planteatutako ekintza guztiak ez dira zertan gauzatu; aurreikusitako gutxieneko baldintzak lortzen ez direnean, jarduera birprogramatzea edo birmoldatzea lehenesten da, modu lekukotasun huts gisa mantendu aurretik.

Basotik Txirrindulari Festa

Basotik Txirrindulari Festa Deban jaio zen, kirola, lurraldea eta baso-sentsibilizazioa lotzeko modu ezberdin gisa. Lehen edizioak, 2025eko urriaren 25ean egin zenak, 475 pertsona inguru bildu zituen; horien artean, 350 txirrindularitza-jarduerako parte-hartzaileak izan ziren eta 125 haurrak.

Bigarren edizioa 2026ko urriaren 24rako aurreikusi da, berriro ere Deban. Ekimenaren jarraitutasunari esker, unean uneko ekitaldi bat izatetik irauteko bokazioa duen hitzordu bantz jorratu ahal izan da, txirrindularitzari eta lurraldeari lotutako erakundeen lankidetzan oinarrituta.

Baso Behatokia: Basoari buruzko gizarte-pertzepzioa ezagutzea

Mendiei balioa emateak herritarrek baso-errealitateari buruz zer dakiten eta zer pentsatzen duten ulertzea ere eskatzen du. Helburu horrekin sustatu da Baso Behatokia, basoaren gizarte-hautemateari buruzko informazioa sortzeko eta dibulgazio-ekintzak hobeto bideratzeko tresna gisa diseinatua.

GAIArekin batera garatutako lehen ikerketak 355 erantzun jaso zituen. Emaitza esanguratsuenetako bat da parte-hartzaileen % 86,5ek adierazi duela gutxi edo ezer ez dakiela Gipuzkoako basoen egungo egoerari buruz.

Emaitza horrek dibulgaziorako eta elkarrizketarako guneak sortzen jarraitzeko beharra indartzen du. Gipuzkoa basoari estuki lotutako lurraldea da, baina presentzia fisiko horrek ez dakar berarekin, nahitaez, haren egoeraren, baso-jabetzaren, kudeaketa-zikloen edo haren bilakaera zehazten duten erabakien ezagutza sakona izatea.

2.3 Aliantzak eta partekatutako

2026an zehar BasoHub-ek izandako bilakaera nagusietako bat unean uneko lankidetzetatik haratago joatea izan da, Basotik-ek nortasun propioa duten programen diseinuan edo garapenean parte hartzen duen harremanak eraikiz. Helburua ez da erakunde kolaboratzaileak metatzea, baizik eta gaitasunen konbinazioak bakarka nekez lortuko litzatekeen emaitza bat sortuko duten proiektuak identifikatzea.

Real Sociedad Fundazioa: Basozaindariak

Real Sociedad Fundazioarekiko harremana unean uneko parte-hartze esperientziatik lankidetza-esparru egonkorrago bat sortzera igaro da. Basozaindariak programaren helburua da herritarrek biodibertsitatearen eta lurraldearen zaintzan duten parte-hartzea aktibatzea, hezkuntza-, parte-hartze-, kultura- eta ongizate-jardueren bidez.

Basotik-ek bere gain hartzen du programaren diseinua, plangintza, koordinazioa eta exekuzioa, eta hiru ildo osagarritan egituratzen da. Basozaindariak Bizi-k basoarekin duten kultur eta emozio-lotura indartzea du helburu; Basozaindariak Zaindu ongizatera eta osasunera bideratzen da; eta Basozaindariak Festa-k ingurumena lehengoratzeko eta hobetzeko ekintza kolektiboak planteatzen ditu.

2026ko otsailean Aian egindako Desioen Basoa landaketak, 300 partaiderekin, lankidetza honen aurrekari esanguratsua ezartzen du. 2026ko azken hilabeteetarako eta 2027ko hasierarako, habia-kaxekin, hondakinak kentzearekin, polinizatzaileentzako habitatekin eta landaketa zein parte-hartze jardunaldi berri batekin lotutako jarduketa berriak planteatu dira.

Basozaindariak egitasmoaren garrantzia, bereziki, bere jarraitutasun-bokazioan datza. Lankidetza urteko jarduera bakar batean oinarritzeari uzten dio, basoaren inguruan hainbat parte-hartze modu garatzeko programa bihurtzeko.

Basque Culinary Center / GOe: Basotik kultura gastronomikora

Basque Culinary Center eta GOe erakundeekiko lankidetzak basoaren, elikaduraren eta kultura gastronomikoaren arteko harremana aztertzen du. Helburua ez da basoa produktuen hornitzaile soil gisa aurkeztea, baizik eta produktu horiek posible egiten dituen ekosistema azaltzea eta haien aprobetxamendurako hurbiltze arduratsua sustatzea.

Aldi horretan, hainbat ekimenetan eta formatu berrien diseinuan lan egin da. Horien artean dago 'Basotik platerera' tailer-proposamena, hiru orduko esperientzia gisa diseinatua; lehen zatia mikologiari eta baso-ekosistemaren funtzionamenduari buruzkoa da, eta bigarren zatia, berriz, sukaldeko aplikazioari dagokio.

Proposamenak onddoen ekologia eta biodibertsitatea, lurzoruarekin eta ekosistemarekin duten harremana, oinarrizko identifikazioa, urtarokotasuna, bilketa arduratsua, elikagaien segurtasuna eta haien balio gastronomikoa jorratzen ditu. Sukaldeko zatiak perretxikoetan, fruitu lehorretan, herbetan eta basoaren iruditeriari lotutako beste elementu batzuetan oinarritutako prestaketekin lan egitea planteatzen du. Errezeta eta behin betiko formatua egokitzeko esku geratzen dira.

Hasiera batean 2026rako aurreikusitako landaketa parte-hartzaileetako bat ez zen egin, gutxieneko parte-hartzaile kopurua lortu ez zelako. Esperientzia honek etorkizuneko jardueren plangintza egokitzeko ere balio izan du, batez ere deialdia erakunde kolaboratzaileen mende dagoen ekintzetan.

BCC/GOe-rekiko harremana bereziki interesgarria da baso-kontakizunari kultur eta gastronomia-dimentsio bat gehitzeko duen gaitasunagatik; horri esker, baso-kudeaketan ohikoak direnez bestelako publikoengana irits daiteke.

Kutxabank: Aldabako proiektua

Aldabako finkan Kutxabankekin batera garatutako proiektua baso-kudeaketaren eta gizarte-aktibazioaren arteko integrazioaren adibiderik osatuenetako bat da. Kasu honetan, Basotik-ek bere gain hartzen ditu bai baso-kudeaketa jasangarriko jarduketak, bai dibulgazio eta parte-hartzerako programa espezifiko bat.

Baso-arloan, honako jarduketa hauek aurreikusten dira: hostozabal autoktonoekin basoberritzea, faunarentzako ur-gune bat sortzea, zur hila mantentzea, faunari laguntzeko elementuak jartzea, pago eta kriptomeriar (Cryptomeria japonica) masen hobekuntza, eta intsinis pinuak (Pino radiata) hartzen duen azalera bihurtzea.

Dimentsio soziala mendiaren eraldaketa honi laguntzeko diseinatu da. Honako hauek barne hartzen ditu: baso-hezkuntza, ingurumena hobetzeko ekintza parte-hartzaileak, herri-landaketa bat, inpaktu txikiko kultur jarduerak, osasunari eta ongizateari lotutako ekimenak, eta berrikuntzari zein ekintzailetzari lotutako erronka bat.

Aldabako proiektuaren interesa, hain zuzen ere, integrazio horretan datza. Gizarte-jarduerak ez dira mendiarentzat kanpoko zerbait gisa planteatzen, baizik eta benetako baso-kudeaketa bat laguntzeko eta azaltzeko modu gisa. Horrela, herritarrek jarduketen zentzua ezagutu dezakete, haietako batzuetan parte hartzen duten bitartean.

Aurreikusitako gizarte-programak 18 jarduketa eta 700 pertsona inguruko potentziala biltzen ditu. Ekintza batzuk 2026ko azken hilabeteetan garatuko direnez, behin betiko memoriak bereizi egin beharko ditu lehendik gauzatutakoak eta ekitaldiaren itxieran programatuta daudenak.

Euskadi Fundazioa: kirola eta lurraldea

Euskadi Fundazioarekiko harremanak Gipuzkoan gizarte-finkapen handia duen eremu batekin lotzen du Basotik: txirrindularitzarekin. Lankidetza hori taldeari laguntza ematearen bidez zein taldeak lurraldeari lotutako Basotik-en ekimenetan parte hartzearen bidez egituratzen da.

Harreman horrek ikusgaitasun berezia hartzen du Debako Basotik Txirrindulari Festan, tokiko beste eragile batzuekin eta kirol-eragileekin batera garatutakoan. Txirrindularitzak mendira beste logika batetik hurbiltzeko aukera ematen du, lurraldearen gozamenari, mugikortasunari eta komunitateari lotuta, Fundazioa iristen den publiko-esparrua zabalduz.

HAZI: REINFFORCE 2 eta lursail erakusgarriak

REINFFORCE 2 esparruan HAZI erakundearekin egindako lankidetzak urrats bereziki esanguratsua dakar Basotik-ek kudeatutako mendiak ikerketa aplikaturako eta erakustaldirako gune gisa erabiltzeko orduan.

Proiektuak hiru lursati pilotu hautatu ditu Elgetan, Aian eta Bidania-Goiatzen. Hirurak euskal testuinguru atlantikoaren barruko baso-egoera ezberdinen erakusgarri dira: berriztatze naturaleko masa gazte bat, lehiakortasun handikoa; ibar-baso bat, espezie aloktonoak dituena; eta antzinako landaketa bat, naturalizazio-prozesuan dagoena.

Lursati bakoitzean zonifikazio bat planteatu da, estrategia ezberdinak alderatzea ahalbidetzen duena: Prosilva eremu bat, biodibertsitatera berariaz bideratutako eremu bat eta kontrol- edo lekuko-eremu bat. Egitura horrek tratamenduen ondorioak ebaluatzea eta horien bilakaera dokumentatzea errazten du.

Elgetan, helburua egitura egonkorrago eta irregularrago baterantz jotzea da, etorkizuneko zuhaitzak hautatuz eta kalitatezko zuraren balizko ekoizpena biodibertsitate-helburuekin konbinatuz. Aian, esku-hartzearen ardatza Quercus rubra (haritz gorria) espeziearen presentzia pixkanaka murriztea da, espezie autoktonoak sustatzea eta habitat-elementuak zein zur hila sortzea. Bidania-Goiatzen, antzinako landaketa baten trantsizioa lagundu nahi da masa naturalizatuago, dibertsoago eta egonkorrago baterantz; horretarako, pagerik onenak babestuko dira, berriztatzearen lehiakortasuna arautuko da eta espezie exotikoen gainean esku hartuko da.

Orain arte egindako lanen artean daude lursatien zedarritzea eta karakterizazioa, landa-inbentarioak, dronekin egindako hegaldiak, lurreko laser bidezko eskanerrak (TLS), indar-, altuera- eta lehiakortasun-analisiak, espezie aloktonoen identifikazioa eta tratamenduak markatzeko irizpideen definizioa.

Hurrengo fasean behin betiko markaketa (seinalamendua), basogintza-neurrien aplikazioa eta jarraipen-puntu iraunkorrak ezartzea aurreikusten da, esku-hartzeen aurreko eta ondorengo egoera alderatu ahalbidetzeko.

REINFFORCE 2 proiektuak modu zehatzean erakusten du Basotik-en hazkundeak zabaltzen dituen aukeretako bat: kudeatutako mendiak erakustaldi-lursati bihurtu daitezke, baso-kudeaketako hurbilketa berriak aplikatzeko, alderatzeko eta transmititzeko.

NEIKER: LIFE SILFORE eta baso-larreen ereduak ezartzea

NEIKERekiko harremana, besteak beste, LIFE SILFORE proiektuaren eta sistema silvopastoralen potentzialaren inguruan garatzen da. Kasu honetan, Basotik-en eginkizuna sortutako ezagutzaren aplikazio praktikoa erraztera bideratzen da batez ere.

Basotik-ek ezaugarri egokiak dituzten eta kudeatzen dituen lursatiak jar ditzake proiektuaren eskura, abereak sartzeko eta abeltzaintza-jardueraren zein baso-kudeaketaren arteko interakzioa aztertzeko pilotuak ezartze aldera. Fundazioaren ekarpena ez da ikerketa-zentroak ordezkatzea, baizik eta garatutako ezagutza mendiko benetako baldintzetara eraman ahal izatea ahalbidetzea.

Lankidetza horrek proiektuaren esparruan esperientziak eta ezagutzak trukatzeko ekintzak ere barne hartu ditu, Portugalera egindako bisita baten bidez. Lortutako ikaskuntzari esker, beste lurralde batzuetan dagoeneko garatuta dauden ereduak ezagutu daitezke, bai eta horiek Gipuzkoako baldintzetara egokitzeko aukera baloratu ere.

Esperientzia horrek Basotik-entzat gero eta garrantzitsuagoa izango den ideia bat indartzen du: kudeatutako mendien azalera zabal eta koordinatu batek proiektu pilotuak ezartzea erraztu dezake, bestela jabe ugarirekin banaka identifikatu eta koordinatu beharra eskatuko bailitzateke.

CITA Alzheimer eta Santo Tomas Lizeoa: natura, osasuna eta belaunaldi arteko harremanak

Basotikek baso-terapietan metatutako esperientziari esker, lankidetza sakonago bat aztertu ahal izan da CITA Alzheimerrekin eta Santo Tomas Lizeoarekin. 2026ko Erronka Ekosozialetarako Aliantzen esparruan aurkeztutako proposamenak naturan oinarritutako konponbideetan oinarritutako eredu bat diseinatzea, balioztatzea eta transferitzea planteatzen du, ongizate emozionalera, osasun kognitibora, inklusiora eta komunitatearen partaidetzara bideratua.

Aliantzak hiru gaitasun osagarri uztartzen ditu. CITA k ezagutza zientifiko eta soziosanitarioa dakar; Basotikek, naturan, mendian eta baso-inguruneari lotutako

jardueren diseinuan duen esperientzia; eta Santo Tomas Lizeoak, hezkuntza- eta belaunaldi arteko dimentsioa.

Proposamenak 33 hilabeteko iraupena, zazpi talde eta zuzeneko 71 parte-hartzaile aurreikusten ditu, eta adierazle kognitibo, emozional eta sozialen ebaluazio zientifikoa jasotzen du. Ikasleen parte-hartzeak, gainera, belaunaldi arteko dimentsio bat dakar, zahartzearen, komunitatearen eta naturaren arteko harremana lantzea ahalbidetzen duena.

Proiektua baso-terapien lehen esperientzien bilakaera bat da. Helburua ez da soilik basoan ongizate-saioak garatzea, baizik eta eredu ebaluagarri, dokumentatu eta transferigarri bidean aurrera egitea. Memoriaren behin betiko bertsioan, proiektuaren egoera berariaz adierazi beharko da —proposamena, emakida edo gauzatze-hasiera—, ekitaldia itxi beharreko egoeraren arabera.

Tecnalia: Etorkizuneko aukeretara bideratutako harremana

2026an zehar, Basotikek harreman bat hasi du Tecnaliarekin ere, ikerketa- eta berrikuntza-proiektuetan lankidetzarako aukerak identifikatzera bideratua. Memoria honetan jasotako beste aliantza batzuekin alderatuta, oraindik ez dago emaitza itxi gisa aurkeztu beharreko proiektu zehatzik.

Harremanaren interesa Tecnaliaren eskura Basotikek kudeatzen duen baso-errealitaterako sarbide-bide koordinatu bat jartzean datza. Proiektu batek ezaugarri jakin batzuk dituzten lursailak, landa-informazioa, materialak edo baso-baliabideak behar dituenean, Fundazioak solaskide gisa joka dezake eta bere zorroko zein azalera izan litezkeen egokiak baloratu.

Gaitasun horrek jabetza pribatuko ikerketa aplikatuaren ohiko arazo bat sinplifikatzen du: lursailak lokalizatu eta jabe ugarirekin banaka koordinatu beharra. Basotikek solaskidetza hori zentraliza dezake, betiere bere kontratuen mugen eta finka bakoitzari aplikatu beharreko baldintzen barruan.

Ekitaldian zehar egindako bilerak, beraz, etorkizuneko proiektuetarako lankidetza-bide bat irekitzea bezala ulertu behar dira, jada finkatutako jarduera bat bezala baino gehiago.

2.4 Kudeatutako mendiak ikerketa, demostrazio eta transferentziarako azpiegitura gisa

REINFFORCE 2 edota LIFE SILFORE bezalako esperientzien baturak, baita Tecnaliarekin hasitako harremanak ere, hasieran proiektuaren funtsezko osagaia ez zen baina

kudeatutako azalera handitu ahala garrantzia hartzen ari den Basotiken gaitasun bat identifikatzea ahalbidetzen dute.

Egitura beraren pean jabe ugariren biltzen dituzten 1.800 hektarea inguru kudeatzeak baso-ikerketarako eta berrikuntzarako erabilgarria izan daitekeen lurralde-plataforma bat sortzen du. Fundazioak finken oinarrizko ezaugarriak ezagutzen ditu, jabeekiko harremana mantentzen du, jarduerak koordinatzen ditu eta proiektu jakin batzuetarako azalera egokiak identifika ditzake.

Ikerketa-erakunde edo erakunde teknologiko baten kasuan, egitura horrek solaskide bakar batekin lan egiteko aukera ematen du, lursailen bilaketa errazteko, eskuragarri dagoen informazioa emateko, sarbideak koordinatzeko eta, bidezkoa denean, proiektu pilotuak benetako baso-kudeaketa batean integratzeko gai dena.

Basotikentzat eta jabeentzat, lankidetza horrek lurraldera iristeko denbora gehiago beharko luketen ezagutza, teknologia eta kudeaketa-ereduak eskuratzen lagun dezake. Gakoa da proiektuek benetako beharrei erantzutea, kudeaketa-helburuekin bateragarriak izatea eta ikaskuntza transferigarriak lortzea.

Funtzio horrek ez du Basotik ikerketa-zentro bihurtzen. Bere ekarpena bestelakoa eta osagarria da: zubilana egitea ezagutza sortzen dutenen eta ezagutza hori aplikatu, frogatu eta ebaluatu daitekeen mendien artean.

2.5 BasoHUBen ondorioak

2026an zehar izandako bilakaerak hainbat ondorio ateratzeko bidea ematen du BasoHubek datozen urteetan izan dezakeen zereginari buruz.

Lehenik eta behin, BasoHub jarduera isolatuen logika gainditzen hasi da. Lantegiek, baso-terapiek edota landaketa parte-hartzaileek tresna erabilgarriak izaten jarraitzen dute, baina, horiekin batera, jarraitutasuna duten programak agertzen dira, hala nola Basozaindariak, baita mendi beraren inguruan jarduera desberdinak integratzen dituzten proiektuak ere, Aldaba kasu.

Bigarrenik, Basotikekin lotutako publikoen aniztasuna zabaldu egin da. Eskolako umeak, adinekoak, profesionalak, familiak, kirolariak, herritarrak, enpresak, ikerketa-zentroak eta gizarte-erakundeak motibazio desberdinekin hurbiltzen dira basora. Aniztasun horri esker, baso-ondareari balioa ematea ez dago kontakizun bakar baten edo jarduera mota bakar baten mende.

Hirugarrenik, aliantzek pixkanaka bilakaera bat izan dute, puntualki laguntzetik proiektuak elkarrekin diseinatzera igaroz. Real Sociedad Fundazioak, Kutxabankek,

HAZIk, NEIKERrek edota CITA Alzheimerrekin eta Santo Tomas Lizeoarekin planteatutako aliantzak bilakaera horren maila desberdinak erakusten dituzte.

Laugarrenik, kudeatutako azalera handitzeak gaitasun berri bat sortzen du: Basotikek erraztu egin dezake mendiak demostraziorako, esperimentaziorako eta transferentziarako espazio bihurtzea. REINFFORCE 2 aukera horren adierazpen zehatza da jada; LIFE SILFORE k eta Tecnaliarekin izandako harremanak, berriz, beste eremu batzuetatik aztertzea ahalbidetzen dute.

Azkenik, BasoHubek baso-kudeaketa eta balio soziala ematea ildoak independenteak ez izatearen ideia indartzen du. Kudeaketa aktibo batek azaltzeko, ikertzeko, parte hartzeko eta ikasteko aukerak sortzen ditu; eta basoa hobeto ezagutzen duen gizarte batek hobeto ulertzen du baso hori kudeatzeko beharra ere.

2027rako erronka ez litzateke lankidetza-kopurua bereizketarik gabe handitzea izan behar, baizik eta jarraitutasuna duten proiektuak, emaitza ebaluagarriak eta Basotikek kudeatutako mendiekin benetako harremana sortzeko gai direnak finkatzea. Aliantzen kalitatea eta sakontasuna garrantzitsuagoak izango dira lotutako erakundeen kopurua baino.

Azken ekitaldietan zehar Basotiken jarduerak izan duen bilakaerak isla zuzena du bere aurrekontuan eta bere balantzearen egituran. Kudeaketa-kontratuen kopurua handitu izanak eta, batez ere, Fundazioan sartutako mendietan aurreikusitako jarduerak pixkanaka gauzatzeak dakarren ondorioa da eskuragarri dauden baliabideen zati gero eta handiagoa baso-lanetara zuzenean bideratzea.

2027ari begira, Basotiken aurrekontuak 3,8 milioi euro inguruko gastu- eta inbertsio-bolumena aurreikusten du guztira. Kopuru horretatik, 2 milioi euro inguru ekitaldirako aurreikusitako sarreretatik etorriko dira; gainerakoa, berriz, funtsean Fundazioaren barne-baliabideen bidez finantzatu beharko da, eta, zehazki, eskuragarri dagoen diruzaintzako gerakina erabiliz.

Bilakaera horren arrazoia ez da egitura-kostuen hazkunde baliokide bat. Gastu orokorrak antzeko mailetan mantentzen dira, nahiz eta jabeentzako ordainketa berriak sartzen diren, baso-aprobetxamenduetatik eta kontratuetan aurreikusitako urteko kuotetatik eratorritakoak. Gehikuntza nagusia kudeatutako mendiei zuzenean lotutako jarduera eta inbertsioetan kontzentratzen da.

Aurrekontuaren bilakaerak, horrela, memoria honetan zehar deskribatutako aldaketa islatzen du: jabeak sartzean, azaleren diagnostikoan eta kontratuak formalizatzean bereziki zentratutako lehen ekitaldi batzuen ondoren, hartutako konpromisoen zati gero eta handiagoa lurraldearen gaineko inbertsio eraginkor bihurtzen ari da orain.

2.6 2 milioi euro baino gehiago mendietako jardueretara bideratuta

2027rako aurreikusitako gehikuntza nagusia baso-jarduerari lotutako gastu aktibatuetan kontzentratzen da. Guztira, Basotikek 2.031.260 euro bideratzea aurreikusten du kudeatutako mendien balioa handitzen duten lanetara; 2026an 803.000 euro bideratu ziren, eta 2025ean, berriz, 198.000 euro.

Bilakaera hori bereziki adierazgarria da: bi ekitalditan soilik, jarduera horietara bideratutako urteko bolumena hamar baino gehiagoz biderkatu da. Gehikuntza hori da, seguruenik, Fundazioaren eskala-aldaketaren eta kudeaketa-kontratuak pixkanaka gauzatze-fasean sartzearen adierazpen ekonomikorik argiena.

2027ari begira, partidarik handiena landaketena izango da, 1.140.000 eurorekin. Horiei hostozabalen masen hobekuntzara bideratutako 500.000 euro inguru, garbiketa-lanetarako 373.000 euro eta inausketetarako 18.260 euro gehituko zaizkie, aurreikositako 2.031.260 euroko guztizko kopurura iritsi arte.

Inbertsio horiek kontratu-zorroaren heldutzearen zuzeneko ondorio dira. Aurreko ekitaldietan planifikatutako jarduerak gauzatzeko unea iristen ari dira eta, horrekin batera, baliabide ekonomikoak Fundazioaren diruzaintzatik mendietara bertara eskualdatzen ari dira pixkanaka.

2.7 Baso-aprobetxamenduetatik eratorritako lehen sarrerak

2027ak berrikuntza garrantzitsu bat dakar sarreren ikuspuntutik ere: lehen aldiz, Basotikek baso-aprobetxamenduen lizitazioa jarri du martxan.

Ekitaldiari begira, 250.000 euro inguruko sarrera gordinak aurreikusten dira aprobetxamendu horietatik eratorrita. Kopuru horien gehien-gehiena mendien jabeei dagokie dinamo ekonomikotik begiratuta; beraz, horiei egin beharreko ordainketak kendu ondoren, Basotikek aurreikusitako sarrera garbia 12.500 euro ingurukoa izango da.

Aurrekontu osoaren barruan duen pisua oraindik txikia bada ere, sarrera horien agerrera adierazgarria da, ereduaren heldutzearen beste adierazpen bat delako. Lehen ekitaldietan sartutako mendiak inbertsio-beharrak eta baso-lanak ez ezik, aprobetxamenduak eta itzulkin ekonomikoak ere sortzen hasi dira pixkanaka. Partida honen bilakaera datozen urteetan aztertu beharko da, aprobetxamendu-faseetara iristen diren kontratuen kopuruak gora egin ahala.

2.8 Diruzaintzako gerakinaren erabilera

Aurreikusitako jardueren gorakada handiak aukera ematen du Fundazioak aurreko ekitaldietan metatutako baliabideen zati garrantzitsu bat mugiarazteko. Diruzaintza 2025eko 3,531 milioi euro ingurutik 2026ko 2,626 milioi eurotara igaro da, edi eta 2027an 1,237 milioi euro ingurukoa izatea aurreikusten da.

Murrizketa hori mendietan egindako inbertsioen hazkundearekin batera interpretatu behar da. Ez da likidezia-gutxitze hutsa, Basotiken aktiboaren egituraren eraldaketa bat baizik: orain arte diruzaintzan eskuragarri zeuden baliabideak epe luzerako kudeaketa-kontratuei lotutako jarduerak eta kudeatutako azaleren balioa handitzen duten lanak finantzatzera igarotzen dira.

Ildo horretan, diruzaintzako bilakaera bat dator Fundazioaren garapen-unearekin. Kontratu-zorroaren hazkundeak eta horiek pixkanaka gauzatze-fasean sartzeak barne-baliabideak erabiltzea eskatzen dute hartutako konpromisoei erantzuteko.

2.9 Balantzearen bilakaera

Basotiken balantzeak gora egiten jarraituko du 2027an zehar, nahiz eta bere osaeran ere aldaketa pixkanakako bat gertatuko den. Zenbateko osoa 2025eko 6,155 milioi euro ingurutik 2026ko 7,031 milioitara igarotzen da, eta 2027an 7,377 milioi euro ingurura iristea aurreikusten da.

Bolumen osoaren hazkundea baino garrantzitsuagoa da balantzearen barne-bilakaera. Fundazioak baso-lanak finantzatzeko diruzaintza erabili eta iraupen luzeko kudeaketa-kontratuak garatu ahala, aktibo korronteak garrantzia galtzen du aktibo ez-korrontearen aldean.

Bilakaera horrek, berriro ere, jardueraren pixkanakako gorpuztea islatzen du: eskuragarri dauden baliabideen zati bat epe luzera garatzen den baso-kudeaketa bati lotutako jarduera eta eskubide bihurtzen da, bere izaera bategatik.

Pasiboan antzeko bilakaera bat aurreikusten da. Ondare garbia antzeko mailetan mantenduko da, nahiz eta murrizketa txiki bat izan dezakeen, aurreikositako gastu korronteak ekitaldiari egotz dakizkiokeen kapital-dirulaguntzak baino handiagoak izatearen ondorioz.

Bere aldetik, kudeaketa-kontratuei lotutako betebeharren pisuak gora egingo du. 2027ari begira, 800.000 euro inguruko hazkundea zenbaten da epe luzerako pasiboan, sinatutako kontratuetan hartutako konpromisoen hazkundetik eratorritakoa. Epe

laburrerako pasiboaren hazkundea ere aurreikusten da, funtsean jabeiei ordaindu beharreko urteko kuoten ondorioz.

Modu honetan, bai aktiboak bai pasiboak pixkanaka eraldaketa bera islatzen dute: epe luzerako kontratuen bolumena handituz doan Fundazio bat, eta mendietako jardueretan gero eta gauzatuago dagoen jarduera bat duena.

2.10 Gauzatzeari begira jarritako egitura ekonomikoa

2027rako aurreikuspen ekonomikoa, beraz, aurreko kapituluetan deskribatutako bilakaeraren jarraitutasunean ulertu behar da. Basotikek nahiko egonkor mantentzen du gastu orokorren egitura, baso-kudeaketara bideratutako baliabideen bolumena modu oso adierazgarrian handitzen den bitartean.

Mendietako lanak 2025eko 198.000 euro ingurutik 2027rako aurreikositako 2 milioi euro baino gehiagora igarotzen dira, eta metatutako diruzaintzaren zati bat, hain zuzen ere, gauzatze hori finantzatzeko erabiltzen da. Era berean, lehen aldiz agertzen dira baso-aprobetxamenduetatik datozen sarrerak, urritu eta kudeatutako kontratuei lotutako konpromiso ekonomikoak handitzen diren bitartean.

2027ko aurrekontuak, horrela, Basotiken ereduaren heldutze-fase berri bat islatzen du. Erronka ez da jada azalera txertatzea eta kontratu berriak formalizatzea soilik, baizik eta hitzartutako jarduerak behar bezala gauzatzeko beharrezkoak diren finantza-baliabideak izatea eta gaitasun horri denboran zehar mantentzea.

3. Etapa berri bat Basotikentzat

Memoria honetan jasotutako datuek eta proiektuek erakusten dute Fundazioa pixkanaka etapa berri batean sartzen ari dela. Hazkundeak garrantzitsua izaten jarraitzen du, baina bilakaera nagusia ezin da neurtu kudeaketan sartutako kontratu edo hektareen kopuruaren arabera soilik.

230 kontratu ingururekin eta 1.800 hektarea ingururekin kudeaketapean, Basotikek oinarri nahikoa du baso-gauzatzeak gero eta pisu handiagoa har dezan. Landatutako 144 hektareak, sasi-garbitze eta garbitzeetako 252 hektareak, inausketetako 44 hektareak eta 117 kontratutan egindako jarduerak aldaketa horren lehen adierazpen argia dira.

Aldi berean, jabeen konfiantzak proiektuaren aktibo nagusia izaten jarraitzen du. 900 familia baino gehiagok agertu dute ereduarekiko interesa, eta jada sinatu dutenen artean egindako inkestak adostasun- eta gomendio-maila oso altuak islatzen ditu.

Eskala handitu ahala konfiantza horri eustea izango da datozen ekitaldietako funtsezko erronketako bat.

Baso- eta gizarte-oinarri horren gainean garatzen da BasoHub. Kudeatutako mendiak hezkuntza-programak, ongizate-jarduerak, partaidetza-ekimenak eta ikerketa- eta demostrazio-proiektuak garatzeko espazioak izaten hasi dira. Horrela, kudeatutako azalera hazkunde-adierazle hutsa izateari uzten dio, lurraldearen zerbitzura dagoen gaitasun bihurtzeko.

Basotiken etorkizuneko bilakaera dimentsio horiek orekatuta mantentzearen mende egongo da. Mendiak sartzen jarraitzea beharrezkoa izango da, baina baita hartutako konpromisoak behar bezala gauzatzea, jabeei laguntzea, gaitasun teknikoa finkatzea eta baso-kudeaketari benetako balioa emango dioten proiektuak eta aliantzak hautatzea ere.

2027rako aurreikusitako egoera ekonomiko-finantzarioak etapa-aldaketa honekin batera doa. Fundazioak metatutako baliabideen zati garrantzitsu bat mugiaraziko du hartutako konpromisoak finantzatzeko: mendietako lanak 2025eko 198.000 eurotik 2027an aurreikositako 2 milioi euro baino gehiagora igaroko dira. Diruzaintzaren murrizketa, beraz, baso-inbertsioaren hazkundearekin eta epe luzerako kudeaketa-kontratuen pisu handiagoarekin batera irakurri behar da.

Helburuak, funtsean, aldatu gabe jarraitzen du: Gipuzkoako basoek kudeaketa aktibo, profesional eta jasangarria izan dezaten laguntzea. Aldatzen dena eskala da eta, horrekin batera, kudeatutako mendien inguruan irekitzen diren jarduera-aukerak.

4. Aurrekontua eta egoera ekonomiko-finantzarioa

GASTUEN AURREKONTUA		GASTU TOTALA:	3.809.368,00 €
SAILKAPEN EKONOMIKOA			2027
1. Kapitulua: Pertsonal kostea			355.550,00 €
2. Kapitulua: Ondasun eta zerbitzuetako gastu arruntak			1.267.558,00 €
221.02	Energia elektrikoa / Energía eléctrica		3.000,00 €
221.99	Bestelako lanak / Otros trabajos		25.000,00 €
222.01	Telekomunikazio zerbitzuak / Servicios de telecomunicaciones		2.000,00 €
223.02	Kanpoko kontratuak / Contratos exteriores		48.900,00 €
226.11	Beste zenbait gastu / Otros gastos diversos		328.355,00 €
227.03	Publizitatea eta propaganda / Publicidad y propaganda		121.000,00 €
227.04	Babesletzak / Actuaciones de patrocinio		242.000,00 €
227.12	Balorazioak, peritajeak, egiaztapenak eta gastu erregistralak / Valoraciones, peritajes, verificaciones y gastos registrales		50.000,00 €
227.20	Informatika zerbitzuak. IZFE / Servicios informáticos. IZFE		2.200,00 €
227.22	Aholkularitza eta Laguntza Teknikoko zerbitzuengatikako gastuak / Gastos por Servicios de Asesoría y Asistencia Técnica		30.000,00 €
227.99	Bestelako lanak / Otros trabajos		415.103,00 €
3. Kapitulua: Finantza gastuak			25.000,00 €
319.00	Bestelako finantza eragiketen interesak / Intereses de otras operaciones		25.000,00 €
6. Kapitulua: Inbertsio errealak			2.161.260,00 €
601.02	Landa lurreko finken hobetze lanak / Mejoras en fincas rústicas		2.031.260,00 €
651.01	Aplikazio informatikoak. IZFE / Aplicaciones informáticas. IZFE		130.000,00 €

SARREREN AURREKONTUA	SARRERA TOTALA:	3.809.368,00 €
SAILKAPEN EKONOMIKOA		2027
4. Kapitulua: Transferentzia arruntak		400.000,00 €
460.00 Gipuzkoako Foru Aldundiaren transferentzia /Transferencias de la Diputación Foral de Gipuzkoa		400.000,00 €
5. Kapitulua: Ondare sarrerak		325.900,00 €
522. Diruzaintzako soberakinen interesak / Intereses de excedentes de Tesoreria		60.000,00 €
549. Ondasun hibiezin beste errenta batzuk/ Otras rentas de bienes inmuebles		265.900,00 €
8. Kapitulua: Aktibo finantzarioak		3.083.468,00 €
880.01.01 Foru erakundearen ekarpena / Contribución de la Diputación		1.600.000,00 €
880.01.02 Diruzaintza soberakina / Remanente de tesorería		1.483.468,00 €

Eranskina: Clipping-a
BSTK Basotik Fundazioaren presentzia komunikabideetan

2025eko urria – 2026ko uztaila

Emandako zerrendak BSTK Basotik Fundazioak komunikabideetan eta jendaurrean izandako 56 agerraldi biltzen ditu: 19, 2025eko urriari eta azaroari dagozkienak, eta 37, 2026ko otsailari eta uztailari dagozkienak. Euskarriaren arabera, 48 agerraldi prentsa gisa katalogatuta daude, 5 irrati gisa eta 1 telebista gisa; gainerakoak webguneei edo erakunde-kanalei dagozkie.

Estaldura bereziki bi ildotan kontzentratzen da: Desioen Basoa (19 agerraldi) eta I. Basotik Txirrindulari Festa (16). Guztira 35 agerraldi dira, guztizkoaren % 62,5. GastroGazteak (4), Basotik Behatokia (3), Itzulia Women (3) eta Basotiken jarduera-datuen aurkezpena (3) ere aipagarriak dira.

Maiztasun handiena duten hedabideen artean El Diario Vasco (12 agerraldi) eta Noticias de Gipuzkoa (10 agerraldi, zerrendan erabilitako grafia bateratuz) daude. Multzoak agerraldi iraunkorra erakusten du hedabide orokorretan, tokikoetan, irratian eta euskarri espezializatuetan, eta intentsitate berezia du partaidetza-ekintzen eta baso-zabalkundearen inguruan.

Erregistroak	2025	2026	Prentsa	Irratia	Telebista
55	**18**	**37**	**48**	**4**	**1**